

RÅDETS BESLUT (GUSP) 2016/2356**av den 19 december 2016****till stöd för Seesacs nedrustnings- och rustningskontrollverksamhet i Sydösteuropa inom ramen för EU:s strategi för kampen mot olaglig anhopning av och handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 26.2 och 31.1,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och

av följande skäl:

- (1) Den 15 och 16 december 2005 antog Europeiska rådet EU:s strategi för kampen mot olaglig anhopning av och handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa (nedan kallad *strategin*), där riktlinjerna fastställs för unionens åtgärder inom området handeldvapen och lätta vapen. I den strategin identifieras Balkan och Sydösteuropa som regioner som drabbas hårdast av den omåttliga anhopningen och spridningen av handeldvapen och lätta vapen. Där slås fast att unionen kommer att ägna särskilt stor uppmärksamhet åt Central- och Östeuropa och där understryks, med särskild hänvisning till Balkan, att stöd till effektiv multilateralism samt till relevanta regionala initiativ kommer att utgöra ett ändamålsenligt instrument för genomförandet av strategin. Dessutom uppmärksammas särskilt behovet av att medverka till att de överskottslager av handeldvapen och lätta vapen i Östeuropa som härstammar från det kalla kriget reduceras.
- (2) Vid den sjätte förberedande översynskonferensen 2016 om FN:s handlingsprogram för att förebygga, bekämpa och utrota alla former av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen (nedan kallat *FN:s handlingsprogram*), som antogs den 20 juli 2001, bekräftade alla FN:s medlemsstater sitt engagemang för att förebygga olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen. Staterna välkomnade de framsteg som uppnåts när det gäller stärkandet av subregionalt och regionalt samarbete och åtog sig att upprätta eller, i förekommande fall, stärka sådant samarbete, sådan samordning och sådana mekanismer för utbyte av information, inbegripet utbyte av bästa praxis för att stödja genomförandet av handlingsprogrammet.
- (3) Sydösteuropeiska centrumet för kontroll av handeldvapen och lätta vapen (Seesac) som inrättades i Belgrad 2002 och arbetar på gemensamt mandat från FN:s utvecklingsprogram (UNDP) och det regionala samarbetsrådet (som efterträdde stabilitetspakten för sydöstra Europa), bistår nationella och regionala aktörer när det gäller att kontrollera och minska spridning och missbruk av handeldvapen och lätta vapen och ammunition, och därmed bidra till ökad stabilitet, säkerhet och utveckling i Sydöst- och Östeuropa. Seesac lägger särskild vikt vid utarbetandet av regionala projekt för att i praktiken komma till rätta med vapenflödet över gränserna.
- (4) Unionen stödde tidigare Seesac genom rådets beslut 2002/842/Gusp ⁽¹⁾, vilket har förlängts och ändrats genom rådets beslut 2003/807/Gusp ⁽²⁾ och 2004/791/Gusp ⁽³⁾ samt rådets beslut 2010/179/Gusp ⁽⁴⁾. Unionen stödde även Seesacs rustningskontrollverksamhet genom rådets beslut 2013/730/Gusp ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Rådets beslut 2002/842/Gusp av den 21 oktober 2002 om genomförande av gemensam åtgärd 2002/589/Gusp inför ett bidrag från Europeiska unionen för att bekämpa destabiliserande anhopning och spridning av handeldvapen och lätta vapen i Sydösteuropa (EGT L 289, 26.10.2002, s. 1).

⁽²⁾ Rådets beslut 2003/807/Gusp av den 17 november 2003 om förlängning och ändring av beslut 2002/842/Gusp om genomförande av gemensam åtgärd 2002/589/Gusp inför ett bidrag från Europeiska unionen för att bekämpa destabiliserande anhopning och spridning av handeldvapen och lätta vapen i Sydösteuropa (EUT L 302, 20.11.2003, s. 39).

⁽³⁾ Rådets beslut 2004/791/Gusp av den 22 november 2004 om förlängning och ändring av beslut 2002/842/Gusp om genomförande av gemensam åtgärd 2002/589/Gusp inför ett bidrag från Europeiska unionen för att bekämpa destabiliserande anhopning och spridning av handeldvapen och lätta vapen i Sydösteuropa (EUT L 348, 24.11.2004, s. 46).

⁽⁴⁾ Rådets beslut 2010/179/Gusp av den 11 mars 2010 till stöd för Seesacs rustningskontrollverksamhet i västra Balkan inom ramen för EU:s strategi för kampen mot olaglig anhopning av och handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa (EUT L 80, 26.3.2010, s. 48).

⁽⁵⁾ Rådets beslut 2013/730/Gusp av den 9 december 2013 till stöd för Seesacs nedrustnings- och rustningskontrollverksamhet i Sydösteuropa inom ramen för EU:s strategi för kampen mot olaglig anhopning av och handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa (EUT L 332, 11.12.2013, s. 19).

- (5) Unionen önskar finansiera ytterligare ett Seesac-projekt som syftar till att minska det hot som utgörs av olaglig spridning av och olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa i Sydösteuropa.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Med sikte på att genomföra EU:s strategi för kampen mot olaglig anhopning av och handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa och för att främja fred och säkerhet, ska de projektverksamheter som unionen stöder för att minska det hot som utgörs av olaglig spridning av och olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa i Sydösteuropa ha följande särskilda syften:

ökat regionalt samarbete samt kunskaps- och informationsutbyte som medför ökad kapacitet för evidensbaserat beslutsfattande,

förbättrad kapacitet för fysisk säkerhet och lagerhantering genom säkerhetsuppgradering av infrastrukturen, minskning av överskottet och utbildning,

bättre kapacitet för märkning, spårning och registerhållning,

minskning av olagligt innehav och missbruk av skjutvapen genom stöd till kampanjer för ökad medvetenhet och insamling.

Unionen ska finansiera projektet, som beskrivs utförligt i bilagan.

Artikel 2

1. Unionens höga representant ska ansvara för genomförandet av detta beslut.
2. Seesac ska stå för det tekniska genomförandet av det projekt som avses i artikel 1.
3. Seesac ska utföra sina uppgifter under den höga representantens ansvar. Den höga representanten ska i detta syfte ingå de överenskommelser som krävs med UNDP, på Seesacs vägnar.

Artikel 3

1. Det finansiella referensbeloppet för genomförandet av det unionsfinansierade projekt som avses i artikel 1 ska vara 6 508 136 EUR. Den sammanlagda beräknade budgeten för hela programmet ska vara 9 142 355 EUR. Programmet ska medfinansieras av unionen, Konungariket Norges utrikesdepartement och mottagaren.
2. De utgifter som ska finansieras med det referensbelopp som fastställs i punkt 1 ska förvaltas i enlighet med de förfaranden och regler som gäller för unionens budget.
3. Kommissionen ska övervaka att de utgifter som avses i punkt 1 förvaltas på rätt sätt. Den ska i det syftet ingå den överenskommelse som krävs med UNDP, som ska agera på Seesacs vägnar. I denna överenskommelse ska det fastställas att Seesac ska se till att unionens bidrag synliggörs i proportion till sin storlek.
4. Kommissionen ska sträva efter att ingå den överenskommelse som avses i punkt 3 så snart som möjligt efter det att detta beslut har trätt i kraft. Den ska underrätta rådet om eventuella svårigheter i samband med detta och om dagen för ingåendet av överenskommelsen.

Artikel 4

1. Den höga representanten ska rapportera till rådet om genomförandet av detta beslut på grundval av regelbundna kvartalsrapporter som utarbetats av Seesac. Dessa rapporter ska ligga till grund för rådets utvärdering.
2. Kommissionen ska rapportera om de finansiella aspekterna av det projekt som avses i artikel 1.

Artikel 5

1. Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.
2. Detta beslut upphör att gälla 36 månader efter det att den överenskommelse som avses i artikel 3.3 har ingåtts eller, om inte någon överenskommelse har ingåtts inom den tiden, sex månader efter dess ikraftträdande.

Utfärdat i Bryssel den 19 december 2016.

På rådets vägnar
L. SÓLYMOS
Ordförande

BILAGA

Förslag till unionens bidrag till Seesac-projektet för att minska det hot som utgörs av olaglig spridning av och olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa i Sydösteuropa**1. Inledning och syften**

Sydösteuropa är alltjämt ett område som ger anledning till särskild oro och utgör en stor utmaning i EU:s strategi för kampen mot olaglig anhopning av och handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa (nedan kallad *EU:s strategi för handeldvapen och lätta vapen*). Samtidigt som avsevärda framsteg har gjorts under de senaste åren har insatserna för kontroll av handeldvapen och lätta vapen alltjämt begränsad effektivitet på grund av den omfattande anhopningen av handeldvapen och lätta vapen och ammunition, de olämpliga lagringsförhållandena, det omfattande olagliga innehavet samt kapacitetsbristerna avseende beslutsfattandet och genomförandet. För att man ska kunna säkerställa kontinuerliga framsteg, säkra vinster och bana väg för en långsiktig lösning är fortsatt stöd till kampen mot det hot som utgörs av spridning av och olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen i och från Sydösteuropa en viktig del i unionens insatser för att uppnå målen för EU:s strategi för handeldvapen och lätta vapen.

Projektets övergripande syfte är att bidra till internationell fred och säkerhet genom att bekämpa det hot som utgörs av den omfattande anhopningen av och den olagliga handeln med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa i och från Sydösteuropa. Samtidigt kommer det att stärka den regionala stabiliteten genom att arbetet sker inom ramen för det regionala samarbetsrådet (som efterträdde stabilitetspakten för sydöstra Europa) och i partnerskap med andra relevanta initiativ. Specifikt kommer projektet att öka det regionala samarbetet och kunskaps- och informationsutbytet och leda till förbättrad kapacitet för evidensbaserat beslutsfattande, förbättra kapaciteten för fysisk säkerhet och lagerhantering genom säkerhetsuppgradering av infrastrukturen, minskat överskott och utbildning, förbättra kapaciteten för märkning, spårning och registerhållning och minska det olagliga innehavet och missbruket av skjutvapen genom stöd till kampanjer för ökad medvetenhet och insamling.

Genomförandet av projektet grundas på den regionala genomförandeplanen för bekämpning av spridning av handeldvapen och lätta vapen och kommer att leda till ökad säkerhet och stabilitet i Sydösteuropa och ännu mer avlägsna områden genom att man tar itu med spridning av och olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa. Projektet kommer att utgöra ett direkt bidrag till genomförandet av den europeiska säkerhetsstrategin, EU:s strategi för handeldvapen och lätta vapen, EU:s strategi för skjutvapen, vapenhandelsfördraget, FN:s handlingsprogram för att förebygga, bekämpa och utrota alla former av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen, det internationella spårningsinstrumentet, FN:s protokoll om skjutvapen och FN:s säkerhetsråds resolution 1325 (2000) och kommer särskilt att förstärka det regionala samarbetet mot det hot som utgörs av spridningen av handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa. Projektets resultat kommer också att utgöra ett direkt bidrag till genomförandet av mål nr 16 i målen för hållbar utveckling om fredliga och rättvisa samhällen, framför allt delmål 16.1 (Avsevärt minska alla former av våld och dödligt våld överallt) och delmål 16.4 (Avsevärt minska de olagliga vapenflödena). Dessutom kommer projektet att utgöra ett stöd till genomförandet av kommissionens åtgärdsplan för att ta itu med den olagliga handeln med skjutvapen och sprängämnen i unionen.

Detta uppföljningsprojekt bygger på ett framgångsrikt genomförande av särskilt rådets beslut 2013/730/Gusp och syftar, i linje med EU:s strategi för handeldvapen och lätta vapen således till att ytterligare förstärka de nationella kontrollsystemen och att fortsätta att främja multilateralism med utformning av regionala mekanismer för att motverka utbudet och den destabiliserande spridningen av handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa. För att säkerställa att kapacitetsvinster avseende Sydösteuropa delas med andra potentiella problemområden kommer man i projektet dessutom att eftersträva en mer regional helhetssyn genom riktade kunskapsöverföringsinsatser.

2. Val av genomförandeorgan och samordning med andra relevanta finansieringsinitiativ

Seesac är ett gemensamt initiativ från FN:s utvecklingsprogram (UNDP) och det regionala samarbetsrådet och därmed kontaktpunkten för insatser i Sydösteuropa som rör handeldvapen och lätta vapen. Seesac har, som verkställande organ för den regionala genomförandeplanen för bekämpning av spridning av handeldvapen och lätta vapen, sedan 2002 arbetat med nationella och internationella aktörer i Sydösteuropa med att ta ett helhetsgrepp på kontrollen av handeldvapen och lätta vapen genom att genomföra en hel rad olika insatser, däribland kampanjer för ökad medvetenhet och insamling av handeldvapen och lätta vapen, lagerförvaltning, minskning av överskottet och bättre märknings- och spårningskapacitet samt bättre vapenexportkontroll. Seesac har på detta sätt förvärvat en

unik kompetens och erfarenhet genom regionala insatser med flera aktörer utifrån den gemensamma politiska och ekonomiska bakgrund som länderna i regionen har, med säkerställande av nationellt och regionalt egenansvar och långsiktig hållbarhet i åtgärderna, och har etablerat sig som den främsta regionala instansen på området kontroll av handeldvapen och lätta vapen.

Seesac har öppna bilaterala och multilaterala kommunikationskanaler med alla relevanta aktörer och organisationer. Seesac fungerar också som sekretariat för den regionala styrgruppen för kontroll av handeldvapen och lätta vapen. Seesac är dessutom sekretariatet för initiativet *Regional Approach to Stockpile Reduction* (RASR). Seesac bjuds regelbundet in till alla relevanta regionala forum såsom de årliga mötena EU–Västra Balkan med justitie- och inrikesministrar, Natos strukturerade informationsutbyte om handeldvapen och lätta vapen samt Sydösteuropas försvarsministerkonferens (SEDM). Seesac har ett omfattande nätverk i form av formella och informella partnerskap med organisationer som Racviac (det regionala centrumet för stöd till genomförande av vapenkontroll)/CSC (centrum för säkerhetssamarbete) och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europas (OSSE) forum för säkerhetssamarbete. Regelbundna samordningsmöten med andra FN-organ såsom UNODC och Unoda sker genom FN:s samordningsverksamhet i fråga om handeldvapen (Casa) och andra mekanismer. Seesac har alltså utvecklats till ett regionalt nav och kontaktpunkt för en rad olika frågor som rör reformering av säkerhetssektorn, med särskilt fokus på kontroll av handeldvapen och lätta vapen och lagerförvaltning. Seesac har sin bas i Belgrad men verkar för närvarande i hela Sydösteuropa, med verksamhet i Albanien, Bosnien och Hercegovina, Kosovo*, Republiken Moldavien, Montenegro, Serbien och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien. Tidigare verkade Seesac också i Bulgarien, Kroatien och Rumänien. Det regionala egenansvaret säkerställs genom det regionala samarbetsrådet samt den regionala styrgruppen för kontroll av handeldvapen och lätta vapen där företrädare för alla stater i Sydösteuropa står för strategiska riktlinjer, initiativ och önskemål om Seesacs verksamhet.

Seesac har banat vägen för en strategi som baseras på att angripa gemensamma problem genom regionala initiativ, vilket lett till imponerande resultat i Sydösteuropa, inte bara på grund av informationsutbytet, som är helt avgörande, och främjande av den sunda regionala konkurrens som detta leder till, utan även därför att det bidrar till att man når enhetliga och lätt mätbara resultat genom att ta ett helhetsgrepp för genomförandet. Det faktum att Seesac deltar i alla relevanta regionala processer och initiativ (såsom SEDM, RASR och Racviac) leder till ett uppriktigt informationsutbyte på ett tidigt stadium, god situationsmedvetenhet och det förutseende som krävs för ett genomförande utan överlappningar och i enlighet med såväl regeringarnas och regionernas aktuella behov som utvecklingstrender.

Seesac bygger alla sina insatser på insamlade referensuppgifter och säkrar godkännande och politiskt stöd från nationella aktörer som en förutsättning för agerande. Seesac har genomfört sina tidigare unionsfinansierade projekt med mycket hög leveransnivå i fråga om de planerade insatserna. Seesac har levererat hållbara projektresultat genom att utveckla och främja nationellt egenansvar för sina projekt och insatser, med främjande av regional samordning, utbyte av erfarenheter och bästa praxis samt regional forskning. Dess expertkunskaper på området handeldvapen och lätta vapen och ingående kunskaper om regionala frågor och berörda aktörer gör Seesac till den mest lämpade genomförandepartnern för denna specifika åtgärd.

Projektet kompletterar även befintliga ansträngningar på nationell nivå som eftersträvar maximala synergieffekter. Särskilt när det gäller Bosnien och Hercegovina kompletterar projektet två andra specifika projekt, nämligen följande:

- Explode-projektet, som finansieras av den kortsiktiga komponenten i unionsinstrument som bidrar till stabilitet och fred och genomförs av UNDP:s kontor i Sarajevo i partnerskap med OSSE:s uppdrag i Bosnien och Hercegovina, för att förbättra säkerheten för befolkningen i Bosnien och Hercegovina genom att minska instabila ammunitionslager och förstärka lagrens säkerhet.
- Secup-projektet i Bosnien och Hercegovina för säkerhetsuppgrädering av vapen- och ammunitionslager, som genomförs gemensamt av OSSE:s uppdrag i Bosnien och Hercegovina och landets försvarsministerium, med teknisk expertrådgivning och övervakning av projektets säkerhets- och skyddsaspekter från Eufor.

Seesac kommer att verka genom den samordningsmekanism som inrättats av försvarsministeriet och internationella aktörer och hålla regelbunden kontakt med Althea, OSSE:s uppdrag i Bosnien och Hercegovina och UNDP:s kontor i Sarajevo för att säkerställa löpande samordning och komplementaritet med både dessa projekt och de pågående insatserna från det internationella samfundets sida när det gäller de överskottslager av konventionell ammunition

* Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om Kosovos status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244 och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.

som hålls av Bosnien och Hercegovinas försvarsministerium, och med tanke på eventuella planer på en kampanj för insamling av olagliga konventionella vapen i Bosnien och Hercegovina. Under den föregående fasen kunde betydande vinster uppnås genom nära samarbete och samordning med dessa två projekt, vilket resulterade i effektivare resultat.

Det föreslagna projektet ingår i ett vidare program och Seesac kommer att kombineras med följande internationella biståndsinsatser:

- Mondem-projektet i Montenegro, som förvaltas av UNDP i partnerskap med OSSE och är avsett för arbete med att minska riskerna i samband med bekämpning av spridning genom utveckling av säkra system för lagring av konventionell ammunition i fråga om infrastruktur och förvaltning, minska riskerna med sprängämnen på lokal nivå genom miljövänlig demilitarisering, destruera gift- och riskavfall (flytande raketbränsle) och stödja reformering av försvaret genom destruktion av en begränsad mängd tunga vapensystem som identifierats av Montenegros försvarsministerium.
- Projektet för riskreducerande åtgärder när det gäller skjutvapen och sprängämnen (FERM, tidigare Kossac) i Kosovo, som ursprungligen var avsett att minska det väpnade våldet i Kosovo och förstärka säkerheten lokalt, syftar till att stödja berörda aktörer i Kosovo i kontrollen av det utbredda olagliga innehavet och spridningen av handeldvapen och lätta vapen och genom en riskbaserad förvaltning och en evidensbaserad strategi att minimera riskerna med dessa vapen och sprängämnen.
- CASM-projektet i Serbien, som finansieras av Förenta staternas utrikesdepartement, UNDP och OSSE, syftar till att stärka säkerheten för utpekade lager för konventionell ammunition och bortskaffande av rapporterad överskottsammunition.

Inom ramen för projektet kommer man dessutom att verka för samordning med de nya initiativ i f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, som syftar till att öka polisens kapacitet för lagerförvaltning.

Seesac har även regelbundna kontakter med OSSE, Nato och Norsk Folkehjelp samt med andra berörda aktörer för att se till att resursanvändningen vid insatserna är kostnadseffektiv och att insatserna kompletterar varandra och genomförs vid lämplig tidpunkt.

3. Projektbeskrivning

Seesac-projektets nya fas kommer att bygga på den grund som skapats genom resultaten inom ramen för rådets beslut 2013/730/Gusp och inriktas på fyra huvudområden, varvid helhetsgreppet på hanteringen av det hot som utgörs av handeldvapen och lätta vapen i regionen kommer att bibehållas. De fyra områdena handlar om den strategiska/politiska nivån samt de operativa aspekterna och man kombinerar mer traditionella strategier för kontroll av handeldvapen och lätta vapen med en inriktning på brottsbekämpningskapacitet och nätverksbyggande genom att undersöka de främsta hoten (stora lager som är dåligt säkrade, brist på information, ökning av den olagliga handeln och utbrett olagligt innehav). Projektet kommer särskilt att leda till

- ökat regionalt samarbete samt kunskaps- och informationsutbyte som medför ökad kapacitet för evidensbaserat beslutsfattande,
- förbättrad kapacitet för fysisk säkerhet och lagerhantering genom uppgradering av infrastruktursäkerhet, minskning av överskottet och utbildning,
- bättre kapacitet för märkning, spårning och registerhållning,
- minskat olagligt innehav och missbruk av skjutvapen genom stöd till kampanjer för ökad medvetenhet och insamling.

Projektets strategi har sin grund i Seesacs unika metod att bygga och främja förtroende och samarbete i regionen som en förutsättning för att uppnå konkreta och mätbara transformerande förändringar. På regional nivå har i synnerhet de olika processer som underlättas av Seesac, där både beslutsfattare och utövare på teknisk nivå deltar visat sig utgöra en avgörande komponent för att säkerställa ett klimat som möjliggör kunskapsöverföring, utbyte av expertkunskap och informationsdelning. Detta har inte bara bidragit till att öka kapaciteten i regionen utan, vilket är ännu viktigare, bygga förtroende och broar för samarbete bland institutioner och enskilda experter. En anda av professionellt förtroende möjliggör i sin tur framsteg på nationell nivå vad beträffar frågor som projektet ska hantera: fysisk säkerhet och lagerhantering, inbegripet minskning av överskottet samt märkning, spårning och registerhållning, operativt samarbete mellan brottsbekämpande myndigheter och gränsöverskridande samarbete.

Strategin med regionalt samarbete har dessutom gjort regionen mer transparent och effektiv i dess ansträngningar för att kontrollera vapenhandeln, vilket lett till att de sydösteuropeiska staterna är bland de mest transparenta globalt sett när det gäller rapportering om vapenöverföringar. Projektet kommer därför att fortsätta främja regionalt samarbete som den avgörande komponent som möjliggör mätbara resultat.

Det geografiska tillämpningsområdet för projektet är Sydösteuropa, med de direkta projektmottagarna Albanien, Bosnien och Hercegovina, Kosovo, Republiken Moldavien, Montenegro, Serbien och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien. Genom projektet kommer man dessutom att sträva efter att underlätta överföring av kunskap och expertis till östeuropeiska länder, särskilt Ukraina och Vitryssland, som ställs inför samma problem med handeldvapen och lätta vapen.

3.1 Ökat regionalt samarbete samt kunskaps- och informationsutbyte som medför ökad kapacitet för evidensbaserat beslutsfattande

Syfte

Att ytterligare stärka kapaciteten att utforma och genomföra evidensbaserade åtgärder för kontroll av handeldvapen och lätta vapen i linje med internationell bästa praxis, inklusive internationella standarder för kontroll av handeldvapen och lätta vapen och därigenom bidra till att minska hotet att handeldvapen och lätta vapen sprids olagligen.

Beskrivning

Med utgångspunkt i den framgångsrika strategin med att underlätta nätverksbyggande på regional nivå, i synnerhet mellan myndigheter som handhar tillstånd för vapenöverföring (inom ramen för den regionala processen för informationsutbyte) och kommissioner för handeldvapen och lätta vapen, som ledde till ökad aktivitet och bättre åtgärder kommer denna komponent att fortsätta underlätta regionalt samarbete mellan kommissioner för handeldvapen och lätta vapen genom regelbundna regionala möten, informationsutbyte och arbete med att samla in uppgifter och öka kapaciteten för evidensbaserat beslutsfattande. Arbetet inom ramen för denna komponent kommer att innebära ökad kapacitet för beslutsfattande genom förbättrad uppgiftsinsamling och analys, inbegripet detaljerade undersökningar, regionalt informationsutbyte och ökad kunskap och förståelse bland beslutsfattare och ansvariga för genomförandet om hur sammansatt problematiken med kontrollen över handeldvapen och lätta vapen är. Insynen i vapenöverföringar kommer också att öka genom att den regionala processen för informationsutbyte om vapenöverföringar integreras i samarbetsprocessen för kommissioner för handeldvapen och lätta vapen samt genom stöd till fortsatt insyn i vapenöverföringar i Sydösteuropa. Dessutom är det enligt denna komponent tänkt att expertkunskaper som förvärvats i Sydösteuropa ska överföras till andra regioner för att stödja unionsinsatser på andra områden. Avslutningsvis kommer denna komponent också att tillhandahålla tekniskt stöd genom riktad forskning på begäran som är relevant för beslutsfattandet samt information till beslutsfattare.

Mer specifikt är det tänkt att projektet ska fortsätta underlätta regionala processer för informationsutbyte på följande sätt:

- Formella regionala möten för kommissioner för handeldvapen och lätta vapen och berörda beslutsfattande organ (två gånger per år), med inriktning på informationsutbyte, kunskapsutbyte och standardisering samt utbildning.
- Överföring av expertkunskaper till Vitryssland och Ukraina genom att underlätta deltagande i valda formella möten samt översättning och spridning av befintliga verktyg för kontroll av handeldvapen och lätta vapen.

Dessutom kommer kapaciteten för evidensbaserat beslutsfattande att stärkas på följande sätt:

- Förbättra och uppdatera den regionala situationsreferensen när det gäller handeldvapen och lätta vapen genom att en regional studie över handeldvapen och lätta vapen genomförs (inbegripet nationella undersökningar) för att därigenom utvärdera förändringarna sedan senaste undersökningen (2006) med utgångspunkt i en förbättrad metod.
- Förbättra kapaciteten för insamling och analys av uppgifter genom att utarbeta och kontinuerligt uppdatera ett verktyg för övervakning som baseras på Seesacs online-plattform *Targeting Weapons*, förstärkt genom regelbunden spridning av publikationen *SEE SALW Monitor* som innehåller en sammanställning av relevanta uppgifter och möjliggör trendbevakning.
- Förstärka kunskapshanteringen genom systematisk insamling av erfarenheter och genom att underhålla online-plattformen för informationsutbyte och göra den bättre genom att utveckla kunskapsprodukter som är relevanta för policyn och som kan fås fram på begäran.
- Tillhandahållande av teknisk rådgivning och sakkunskap för att förbättra policyns utveckling, utformning, antagande och genomförande.

För att effektivisera kontrollpolitiken avseende handeldvapen och lätta vapen och säkerställa att dess genomförande höjer säkerheten för både kvinnor och män kommer jämställdhetsperspektivet att integreras i kontrollpolitiken avseende handeldvapen och lätta vapen och hanteras genom teknisk rådgivning och expertkunskap, utveckling av kunskapsprodukter och utbildning, med särskild inriktning på våld i nära relationer.

Detta kommer att uppnås genom en strategi som innebär fullt deltagande och som därigenom inte bara tillhandahåller de färdiga produkterna utan också kapacitetsutveckling och stöd till antagandet för nyckelinstitutionerna, varigenom insatsens hållbarhet säkras.

Projektresultat/indikatorer för genomförande:

Projektet kommer att bidra till att reducera risken för spridning genom förbättrad kapacitet för utformning, antagande och genomförande av evidensbaserad politik för kontroll av handeldvapen och lätta vapen genom att:

- Offentliggöra en undersökning avseende handeldvapen och lätta vapen offentliggörs och fastställa en uppdaterad referens.
- Säkerställa regelbunden insamling, analys och spridning av uppgifter.
- Ta fram eller uppdatera upp till tio kunskapsprodukter som är relevanta för policyn.
- Aktivera informationsutbyte, kunskapsöverföring och standardisering.
- Tillhandahålla teknisk rådgivning och kapacitetsutveckling genom upp till treutbildningstillfällen.
- Anordna upp till sex formella möten med kommissioner för handeldvapen och lätta vapen.
- Underlätta kunskapsöverföring.

3.2 Förbättrad kapacitet för fysisk säkerhet och lagerhantering genom uppgradering av infrastrukturens säkerhet, minskning av överskottet och utbildning

Syfte

Att minska risken för spridning genom förbättrad säkerhet för lager av vapen och ammunition och en minskning av överskottet av handeldvapen och lätta vapen och därtill hörande ammunition i lager.

Beskrivning

Sedan 2010 har Seesac framgångsrikt använt två parallella angreppssätt, nämligen 1) att förbättra säkerheten vid lagringsplatser och 2) att utveckla kapaciteten hos lagerpersonalen, vilket har lett till avsevärt utökade säkerhetsbestämmelser och minskat risken för oönskad spridning av lager för handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa. I linje med en övergripande strategi för fysisk säkerhet och lagerhantering i fråga om handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa kommer man under den nya fasen att utvidga denna strategi genom att kombinera den med en minskning av överskott och därmed ytterligare minska risken för spridning. Följaktligen kommer projektet att fortsätta att förbättra säkerheten vid vapen- och ammunitionslager i Sydösteuropa genom ytterligare specifikt tekniskt bistånd och infrastrukturbistånd i enlighet med internationella standarder och bästa praxis.

Samtidigt som säkerheten vid militära lagerplatser har ökat avsevärt inom ramen för rådets beslut 2013/730/Gusp har Seesac fastställt att polisens och inrikesministeriernas lager är ett område som föranleder oro på grund av bristande skyddskapacitet, otillräcklig registerhållning och lagerhanteringskapacitet och mer komplexa system som omfattar paradvapen samt beslagtagna skjutvapen. Därför kommer man inom denna del att stödja inrikesministerierna och polisen för att göra följande:

- Öka lagrens säkerhet genom kostnadseffektiva riktade infrastrukturuppgraderingar vid polisens lagringsanläggningar i Albanien, Bosnien och Hercegovina, Republiken Moldavien, Montenegro, Serbien och Kosovo. Uppgraderingarna kommer främst att omfatta centrala polislager samt rum för bevislagring vid större polisstationer så att man kan öka lagrens säkerhet på ett så effektivt och kostnadseffektivt sätt som möjligt.

- Destruktion av upp till 50 000 överskottsvapen i form av handeldvapen och lätta vapen och beslagtagna sådana vapen samt upp till 500 000 ammunitionsenheter till sådana vapen.
- Tillhandahålla kapacitetsutveckling genom utbildning av en regional pool av utbildare för inrikesministeriet och stödja nationella utbildningstillfällen om fysisk säkerhet och lagerhantering på grundval av Seesacs utbildningsprogram inom ramen för rådets beslut 2013/730/Gusp.

Projektnresultat/indikatorer för genomförande

Projektet kommer att leda till en avsevärd minskning av sårbarheten när det gäller spridning av handeldvapen och lätta vapen genom en ökning av lagersäkerheten och en minskning av överskotten av och antalet beslagtagna handeldvapen och lätta vapen, sprängämnen och ammunition som förvaras av inrikesministerierna och polismyndigheterna i Albanien, Bosnien och Hercegovina, Kosovo, Republiken Moldavien, Montenegro och Serbien genom följande:

- Förstärkt säkerhet vid centrala lageranläggningar (7) i enlighet med internationella standarder och bästa praxis.
- Förstärkt säkerhet i rum för bevislagring (15).
- Destruktion av totalt upp till 50 000 konventionella vapen.
- Demilitarisering och destruktion av totalt upp till 500 000 ammunitionsenheter och sprängämnen som riskerar att spridas.

3.3 Bättre kapacitet för märkning, spårning och registerhållning

Syfte

Att minska det hot som utgörs av olaglig handel med skjutvapen genom att förstärka Sydösteuropas brottsbekämpningskapacitet för märkning och spårning via en regional samarbetsstrategi som grundas på att man ökar insamlingen, analysen och utbytet av information.

Beskrivning

Med tanke på den ökade olagliga handeln med skjutvapen som riktar sig till unionen samt den ökade användningen av skjutvapen inom organiserad brottslighet och terrorism är utvecklingen av stabila system och mekanismer för insamling och utbyte av information grundläggande för att man ska kunna bekämpa detta hot. Därför har betydande ansträngningar gjorts under de senaste åren för att öka samarbetet samt förbättra kunskapen om och förståelsen av den olagliga vapenhandeln samtidigt som effektiva mildrande åtgärder har utformats. Genom sitt långvariga arbete i regionen, och framför allt genom det framgångsrika genomförandet av rådets beslut 2013/730/Gusp, inklusive inrättandet och underlättandet av nätverket för skjutvapenexperter i Sydösteuropa (Seefen), har Seesac gått i spetsen för dessa ansträngningar och agerat som samordnare för samarbetsprocesserna medan man har arbetat med att förbättra de brottsbekämpande organens kapacitet för märkning, spårning och registerhållning, däribland genom tekniskt bistånd och stöd till inrättande och förbättring av registerhållningssystem. Inom denna verksamhet kommer man att bygga vidare på den grund som inrättats under föregående period genom att man gör följande:

- Ytterligare förstärker Seefen samtidigt som man använder detta nätverk som en plattform för ökat samarbete mellan brottsbekämpande organ i Sydösteuropa för att bekämpa olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa. Framför allt kommer man att stödja Seefen genom att kontinuerligt främja expertmöten (två gånger per år) och förbättra informationsutbytet. Dessutom kommer man att tillhandahålla stöd till skjutvapenexperter genom riktad utbildning och tekniskt rådgivningsstöd utöver kostnadseffektivt utvalt tillhandahållande av tekniskt bistånd genom tillhandahållande av utrustning (importmärkningsmaskiner) till brottsbekämpande organ.
- Stöder inrättande i alla de sju mottagarländerna, av kontaktpunkter avseende vapen – centrala enheter för insamling och analys av information – som hjälper utredare och åklagare och gör det möjligt att bygga upp och uppdatera en underrättelsebild om olaglig handel med skjutvapen från och genom Sydösteuropa.

- Bygger vidare på det arbete som gjorts med att förbättra registreringssystemen och kapaciteten för ballistisk underrättelse samt rekommendationerna i genomförbarhetsstudien på regional nivå.
- Bedriver ett nära samarbete med Interpols iArms för att stödja den sydösteuropeiska polisens kapacitet att samla in, behandla och utbyta uppgifter om förekomma eller stulna handeldvapen och lätta vapen.

All Seefens verksamhet kommer att samordnas nära med och bidra till insatser som görs av Europol, den europeiska skjutvapenexpertgruppen, GD Migration och inrikes frågor, Interpol, Eurojust och Frontex samt andra berörda aktörer. Denna del av projektet stöder en förstärkning av rättsstatsprincipen i realiteten i och med begränsningen, registreringen och fastställandet av mängden handeldvapen och lätta vapen samt efterfrågan på dessa. Projektet är utformat i linje med FN:s handlingsprogram för att förebygga, bekämpa och utrota alla former av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen, det internationella spårningsinstrumentet, FN:s protokoll om skjutvapen, rådets direktiv 91/477/EEG samt rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp, och kommer därför att förstärka genomförandet av dessa, genom att förbättra kapaciteten hos Sydösteuropas institutioner att märka, spåra och föra register över vapen, med särskilt fokus på kapaciteten att bygga upp den rätta underrättelsebilden för att utforma ändamålsenliga åtgärder som ska motverka det hot som olaglig handel utgör.

Projektresultat/indikatorer för genomförande

- Seefens arbete har förstärkts och förbättrats och sex möten (två gånger per år) med inriktning på nätverksbyggande och informationsutbyte mellan brottsbekämpningsorgan och skjutvapenexperter har organiserats.
- Seefens online-plattform för informationsutbyte har förbättrats.
- Seefen-medlemmarnas kapacitet har förbättrats genom riktade utbildningstillfällen och tillhandahållande av tekniskt och rådgivande stöd.
- Kontaktpunkter för skjutvapen har inrättats och fungerar i alla de sju mottagarländerna.
- Den kriminaltekniska kapaciteten för spårning har förbättrats.
- Ändamålsenliga märkningssystem har inrättats och märkningsmaskiner har anskaffats.
- Kapaciteten för utbyte av information och skjutvapenrelaterad underrättelse i Sydösteuropa har förbättrats.

3.4 Minskat olagligt innehav och missbruk av skjutvapen genom stöd till kampanjer för ökad medvetenhet och insamling

Syfte

Att öka den regionala säkerheten genom att bekämpa storskaligt olagligt innehav av skjutvapen genom kampanjer för ökad medvetenhet och insamling.

Beskrivning

Följderna av de senaste konflikterna samt ett traditionellt intresse för vapen bland befolkningen i Sydösteuropa har skapat ett allvarligt problem med omfattande innehav av olagliga vapen (uppskattningsvis miljontals vapen). Detta utgör ett allvarligt hot för mer än bara freden och stabiliteten i regionen. Trots vissa framsteg till följd av tidigare ansträngningar för att komma till rätta med detta är det olagliga innehavet alltjämt betydande i hela regionen och understödjer potentiellt utbudssidan av den olagliga handeln till unionen. Detta problem kräver dock en långsiktig lösning som är inriktad på att förändra attityder och uppfattningar genom fortlöpande riktade insatser. Frågans komplexitet kräver en omprövning av de strategier som hittills har tillämpats och behovet av att genomföra en grundläggande analys av orsakerna till att personer behåller olagliga vapen. Den föregående fasen visade att det finns ett behov av fortlöpande uppsökande insatser och insatser för att öka medvetenheten för att man ska kunna minska det olagliga innehavet av skjutvapen, vilket alltjämt är ett av de mest omedelbara hoten. Därför innehåller denna del en mer fortlöpande insats som ska förbättra medvetenheten om de faror som olagligt innehav innebär samt öka antalet handeldvapen och lätta vapen som lämnas in genom innovativa medborgarinriktade strategier och metoder. Man kommer att göra detta genom

- en regional undersökning som ger en god förståelse av fenomenet bakom olagligt vapeninnehav,

- utarbetande och genomförande av innovativa kampanjer för att öka medvetenheten och (när så är möjligt) för insamling i syfte att försöka minska nivåerna av olagligt innehav.

Man kommer att bedriva verksamhet i partnerskap med många institutioner och med civilsamhällets organisationer och därmed skapa en grund för långsiktiga insatser i syfte att lösa detta problem.

Projektresultat/indikatorer för genomförande

Projektet kommer att bidra till övergripande minskad efterfrågan på och innehav av olagliga vapen genom att:

- Förbättra förståelsen av fenomenet olagligt innehav genom ingående attitydundersökningar.
- Öka medvetenheten om de faror som olagligt innehav av vapen, ammunition och sprängämnen innebär genom regionomfattande kampanjer.

4. Stödmottagare

Projektets direkta mottagare är de nationella institutioner som ansvarar för kontrollen av handeldvapen och lätta vapen i Sydösteuropa. När det gäller lagerförvaltning är det inrikesministerierna och polismyndigheterna i Republiken Albanien, Bosnien och Hercegovina, Kosovo, Republiken Moldavien, Montenegro, Serbien och Fyrom som kommer att dra nytta av kapacitetsuppbyggnad, förbättrad infrastruktur vid lagerplatser och stöd till minskning av lagren. Dessa ministerier kommer också att vara direkta mottagare när det gäller förstärkt kapacitet för märkning, spårning och registerhållning avseende handeldvapen och lätta vapen och kommer att dra nytta av det regionala nätverket för skjutvapensexperter. Slutligen är det kommissioner för handeldvapen och lätta vapen och andra institutioner som har ansvar för kontrollen av handeldvapen och lätta vapen i Sydösteuropa som kommer att dra nytta av utbildning, informationsutbyte och regionalt samarbete. Dessutom kommer viktiga institutioner som arbetar med kontroll av handeldvapen och lätta vapen i Vitryssland och Ukraina att gynnas av begränsad och riktad kunskapsöverföring.

De föreslagna verksamheterna är helt och hållet i linje med de nationella prioriteringarna i fråga om kontroll av handeldvapen och lätta vapen och har godkänts av berörda nationella kontrollmyndigheter för handeldvapen och lätta vapen, vilket visar på deras delaktighet och engagemang för att uppnå projektresultaten.

Allmänheten i länderna i Sydösteuropa och unionen, som utsätts för riskerna med den omfattande spridningen av handeldvapen och lätta vapen, kommer att indirekt dra nytta av detta projekt i och med att dessa risker minskar.

5. Unionens synlighet

Seesac ska vidta alla erforderliga insatser för att offentliggöra att åtgärden har finansierats av unionen. Sådana insatser kommer att genomföras i enlighet med kommissionens handbok om kommunikation och synliggörande av Europeiska unionens externa åtgärder som fastställts och publicerats av Europeiska kommissionen. Seesac ska garantera att unionens bidrag synliggörs med hjälp av ett välvalt varumärke och lämplig marknadsföring och genom att belysa unionens roll, säkerställa insyn i verksamheten och öka medvetenheten om såväl motiven bakom beslutet som unionens stöd för beslutet och resultaten av detta stöd. Material som produceras inom ramen för projektet ska tydligt märkas med unionsflaggan i enlighet med unionens riktlinjer för korrekt användning och återgivning av flaggan.

Eftersom de planerade verksamheterna har mycket olika omfattning och natur kommer att antal olika marknadsföringsverktyg att användas, däribland traditionella medier, webbplats, sociala medier och informations- och marknadsföringsmaterial, inbegripet informerande grafik, broschyrer, nyhetsbrev, pressmeddelanden etc. beroende på vad som är lämpligt. Publikationer, offentliga evenemang, kampanjer, utrustning och bygnadsverk som tillhandahålls under projektet kommer att förses med denna märkning. För att ytterligare förstärka effekterna genom ökad medvetenhet hos olika nationella regeringar och allmänheten, det internationella samfundet samt lokala och internationella medier kommer lämpligt språk att användas när man vänder sig till de olika målgrupperna för projektet. Man kommer framför allt att inrikta sig på nya medier och närvaro online.

6. Varaktighet

På grundval av erfarenheterna från genomförandet av rådets beslut 2010/179/Gusp och med hänsyn till projektets regionala omfattning, antalet mottagare och antalet planerade insatser och deras komplexitet är tidsramen för genomförandet 36 månader.

7. Allmänt upplägg

Det tekniska genomförandet av denna åtgärd har anförtrotts UNDP, som agerar på Seesacs vägnar, det regionala initiativ som arbetar på mandat av UNDP och det regionala samarbetsrådet, som efterträdde stabilitetspakten för sydöstra Europa. Seesac är verkställande organ för den regionala genomförandeplanen för bekämpning av spridning av handeldvapen och lätta vapen och agerar i denna egenskap som kontaktpunkt för alla frågor som rör handeldvapen och lätta vapen i Sydösteuroparegionen.

UNDP, som agerar på Seesacs vägnar, kommer att ha det övergripande ansvaret för genomförandet av projektverksamheter och vara redovisningsskyldigt för projektets genomförande. Projektet ska pågå i tre år (36 månader).

8. Partner

Seesac kommer att stå för det direkta genomförandet av åtgärden i nära samarbete med kommissioner för handeldvapen och lätta vapen samt med inrikesministerierna i Albanien, Bosnien och Hercegovina, Kosovo, Republiken Moldavien, Montenegro, Serbien och Fyrom. Andra berörda institutioner kommer att medverka nära, framför allt inom ramen för verksamhet 3.4, i enlighet med den fastställda helhetsstrategin för kontroll av handeldvapen och lätta vapen som inbegriper flera aktörer.

9. Rapportering

Ekonomisk och beskrivande rapportering ska omfatta åtgärden i dess helhet enligt beskrivningen i relevant bidragsspecifik överenskommelse och medföljande budget, oavsett om åtgärden är helt eller delvis finansierad av kommissionen.

Beskrivande lägesrapporter ska läggas fram varje kvartal, för att dokumentera och övervaka framstegen när det gäller att nå de viktigaste resultaten.

10. Beräknad budget

Den sammanlagda beräknade budgeten för det unionsfinansierade projektet är 6 508 136 EUR.
